

**ปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออม และทัศนคติการออม
ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์
และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**

**MOTIVATION FACTORS FOR MONEY SAVING ENVIRONMENT SAVING AND
ATTITUDES SAVING WHICH AFFECT COLLEGE OF LOGISTICS
AND SUPPLY CHAIN SUANSUNANDHA RAJABHAT UNIVERSITY
STUDENTS SAVING BEHAVIOR**

สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์ นฤมล จิตรเอื้อ ชีระวัฒน์ จันทร์ทีก
Sudarat Pimonratanakan¹, Naruemon Jituea², Thirawat Chantuk³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออม และทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออม และทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทากับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยใช้ดัชนีชี้วัดความกลมกลืน ประกอบด้วย ค่าไคสแควร์ ค่า GFI ค่า RMSEA และค่า CFI

ผลการศึกษากำหนดปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออม และทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการออมมากที่สุด คือ แรงจูงใจในการออมมีค่าเท่ากับ 0.67 รองลงมา คือ ทัศนคติการออมมีค่าเท่ากับ 0.55 และสภาพแวดล้อมมีค่าเท่ากับ 0.27 สำหรับผลการตรวจสอบความสัมพันธ์กับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกัน โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าไคสแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 32.50 ที่องศาอิสระ เท่ากับ 33 ระดับความมีนัยสำคัญ (P-Value) เท่ากับ 0.72 ค่าไคสแควร์ต่อค่าองศาอิสระ (Chi-square/ df) เท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสัมพัทธ์ (CFI) เท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.95 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.95 และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ 0.027

คำสำคัญ: พฤติกรรมการออม นักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹ Lecturer, College of Logistics and Supply Chain, Suan sunandha Rajabhat University, Corresponding Author, E-mail Address: sudarat.pi@ssru.ac.th

² Assistant Professor, Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, E-mail Address: naruemon_j@mutt.ac.th

³ Assistant Professor Dr., Faculty of Management Science, Silpakorn University), E-mail Address: thirawat@ms.su.ac.th

Abstract

The purpose of this research is to analyse motivation factors for money savings, environment saving and attitudes saving which affect the saving behavior of college of logistics and supply chain Suansunandha Rajabhat University students, and examine the harmony motivation factors for savings, saving environment and saving attitudes with empirical data. The population are 400 students were given by research tools questionnaire about a causal relationship of factors affecting saving behavior. There are 4 statistic techniques consists of frequency, percentage, mean, and standard deviation. For the hypothesis test, the researcher used the index of harmony. The index consisted of chi-square, GFI, RMSEA, CFI, and CFI.

The result found that the variables that directly influence on the saving behavior was the motivation for saving was equal to 0.67, the attitude saving was equal to 0.55 and the environment was equal to 0.27. For the results of the empirical data consistency check that the Chi-squared was 32.50, Degree of Freedom was 33, P-Value was 0.72, Chi-square/ df was 0.98, Comparative Fit Index (CFI) was 0.98, Goodness of Fit Index (GFI) was 0.95, Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) was 0.95 and Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) was 0.027

Keywords: Saving Behavior, College of logistics and supply chain Suansunandha Rajabhat university students

บทนำ

สำหรับคนทั่วไปมักได้รับการปลูกฝังหรือสร้างนิสัยเรื่องการออมเงินตั้งแต่วัยเด็กจากครอบครัวหรือจากโรงเรียน แต่เมื่อเวลาผ่านไปการตระหนักถึงความสำคัญของการออมก็ลดน้อยลง เนื่องจากการดำเนินชีวิตในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันที่ค่าครองชีพเพิ่มขึ้น อาหาร สินค้า และบริการต่างๆ มีราคาสูงขึ้น รวมถึงกระแสสื่อโฆษณาต่างๆ ที่กระตุ้นให้บุคคลมีค่านิยมในเรื่องการบริโภคนิยมและวัตถุนิยมมากขึ้น ทำให้บุคคลไม่คำนึงถึงการประหยัด ขาดการเก็บออม และการใช้จ่ายอย่างไม่ระมัดระวัง จนทำให้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเงิน และดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างไม่มีความสุข (วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล, 2557, น. 303) การออมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อชีวิต และการออมยังถือเป็นการวางแผนทางการเงินในรูปแบบหนึ่งที่มีการแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งมาสะสมเก็บไว้ เพื่อสำหรับเป้าหมายต่างๆ ตามความต้องการของบุคคลที่วางไว้ให้เป็นจริงขึ้นมาได้ เช่น ทุนการศึกษาต่อ ใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน เก็บไว้ประกอบธุรกิจส่วนตัวในอนาคต ใช้จ่ายในสิ่งของหรือสินทรัพย์ที่ต้องการ เพื่อการลงทุน และเพื่อผลตอบแทน เป็นต้น รวมทั้งการออมทำให้ผู้ออมเกิดความรู้สึกรับประกันทางด้านการเงิน มีความปลอดภัยในชีวิต เกิดความภูมิใจที่สามารถออมได้อย่างต่อเนื่อง เห็นคุณค่าของเงิน และมีนิสัยรักการออม นอกจากนี้เงินออมยังใช้แก้ปัญหาความเดือดร้อนทางการเงินที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ด้วย (สิรินดา กลิ่นจันทร์หอม, 2555) เช่น การเจ็บป่วย การเกิดอุบัติเหตุ วิกฤติทางเศรษฐกิจ ภาวะเงินเฟ้อ ความเสี่ยงและความมั่นคงของสถาบันการเงินต่างๆ เป็นต้น ดังนั้น บุคคลควรมีระบบหรือวางแผนการออมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อจะได้เป็นหลักประกันให้แก่ตนเองและครอบครัวในอนาคตได้ (อนงนาฏ ศุภกิจฉนิชกุล และประสพชัย พสุนนท์, 2559, น. 376) โดยการควบคุมค่าใช้จ่ายไม่ให้มากกว่ารายได้ที่ได้รับพยายามจัดสรรสัดส่วนรายได้ส่วนหนึ่งไว้สำหรับการออม หรือหาวิธีการเพิ่มรายได้ให้มีมากขึ้น

บุคคลที่ได้รับอิทธิพลมากที่สุดคือ นักศึกษาที่ยังไม่สามารถหารายได้ด้วยตนเองเพราะอยู่ในช่วงที่กำลังศึกษา ซึ่งรายได้ของนักศึกษาส่วนใหญ่ก็ได้มาจากผู้ปกครอง อาจจะได้รับเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน ส่วนจำนวนเงินได้รับน้อยหรือมากขึ้นอยู่กับความจำเป็นและฐานะการเงินของครอบครัวแต่ละบุคคล (ปพิชญา บุญศรี, 2555) แต่พฤติกรรมของนักศึกษาภายใต้สภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันดำรงชีวิตอย่างไม่พอเพียง มีการใช้จ่ายเงินในแต่ละวันค่อนข้างมากตามค่านิยม มีการบริโภคที่เกินวัยและฐานะที่ยังไม่สามารถหารายได้ด้วยตนเองได้ มีความอยากได้อยากทำในสิ่งที่นำมาตอบสนองความต้องการของตนเอง และแสดงตนเองให้เห็นถึงความมีฐานะทางครอบครัว ซึ่งส่วนทาง

กับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (ปานทิพย์ แสนสง, 2557) เช่น การรับประทานอาหารราคาแพงในห้างสรรพสินค้าหรือภัตตาคารหรูๆ ความบันเทิงการชมภาพยนตร์ เล่นเกมออนไลน์ เที่ยวในสถานที่ไกลคน ชื้อเสื้อผ้าและเครื่องประดับตามแฟชั่น ชื้อหรือเปลี่ยนเทคโนโลยีโทรศัพท์และคอมพิวเตอร์พกพาที่ทันสมัยอยู่เสมอ เนื่องจากนักศึกษาเป็นช่วงที่ต้องการการเรียนรู้สิ่งแปลกใหม่ ต้องการเป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อนหรือสังคม ส่งผลให้มีพฤติกรรมการบริโภคที่ฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น ไม่คำนึงถึงการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม และไม่รู้จักรักการประหยัดและอดออม (วันดี หิรัญสถาพร พรทิพย์ บุญทรง นงลักษณ์ ลัคณาทินากร และสุรัชฎา เมฆขลา, 2558)

จากที่กล่าวมาข้างต้น การออมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็น และเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่นักศึกษาควรมี นอกเหนือจากสถาบันครอบครัวที่จะปลูกฝังการออมแก่นักศึกษาแล้วสถาบันทางการศึกษาก็มีส่วนช่วยในการสร้างนิสัยให้นักศึกษาได้รู้จักการอดออมและความพอเพียง เพราะเป็นทักษะสำคัญในการดำเนินชีวิตของนักศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปทำงาน จะสามารถจัดการกับรายได้ของตนเองได้ นอกจากความรู้ทางวิชาชีพที่ได้ วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นหน่วยงานที่มองเห็นความสำคัญในเรื่องการออมของนักศึกษา เนื่องจากนักศึกษาที่อยู่ในวิทยาลัยมีความแตกต่างกันในเรื่องแหล่งที่มาของรายได้ จำนวนรายได้ที่ได้รับ ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน แรงจูงใจในรูปแบบต่างๆ จากสภาพสังคมและเศรษฐกิจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ต้องมาศึกษาปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออม และทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยนำข้อมูลจากงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอน และเสริมสร้างความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรมที่เหมาะสมในการออม เป็นการเตรียมทักษะในการใช้ชีวิต สามารถวางแผนทางการเงินของตนเองได้ รู้จักการประหยัดและเก็บออม เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ไม่ทำให้เกิดปัญหาทางการเงินในอนาคต และส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออม และทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออม และทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทากับข้อมูลเชิงประจักษ์

บททวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการออม (Saving)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554) ให้ความหมายว่า เป็นการเก็บหอมรอมริบ เช่น ออมทรัพย์ ออมสิน ในขณะที่ ณรัชชา ธาธาชีวิน (2558) และจุฑาริบัติ ฤกษ์สันทัด (2555) กล่าวว่าไว้ว่า รายได้เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้ว หรือเป็นส่วนต่างระหว่างรายได้และค่าใช้จ่ายในการบริโภค เมื่อมีส่วนที่เหลืออยู่จะเก็บเอาไว้ไม่ได้นำออกไปใช้สอย ทำนองเดียวกับ กรณิการ์รัตน์ ดวงใจสืบ (2555) การเก็บสะสมเงินไว้ให้พอกพูนขึ้น เพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ในอนาคตบรรลุหรือเป็นจริงได้ สอดคล้องกับ พิจิตรา นุชนุ่ม และพิทักษ์ ศิริวงศ์ (2558) การนำส่วนต่างของรายได้กับรายจ่ายมาเก็บสะสมไว้ที่ละเล็กละน้อย เพื่อใช้จ่ายยามจำเป็นหรือฉุกเฉิน และการออมจะเกิดขึ้นได้เมื่อรายได้มากกว่ารายจ่าย เก็บประจำทุกเดือนมากขึ้นตามค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน และเนษพร นาคสีเหลือง (2557) ได้กล่าวว่า การออมไม่จำเป็นต้องนำไปเงินฝากเข้าบัญชีธนาคารอย่างเดียว อาจนำไปลงทุนในรูปแบบต่างๆ ได้ด้วย ในขณะที่นักวิชาการต่างประเทศ เช่น Lewis, Webley, & Furnham (1995) มองในมุมมองด้านจิตวิทยาว่าเป็นเจตนาที่จะเก็บเงินรายได้ส่วนหนึ่งไว้เพื่อเป้าหมายบางประการในอนาคต เช่น ในวัยผู้ใหญ่จะมีการออมเงินไว้เป็นทุนสำหรับการใช้จ่ายยามชราเพื่อซื้อของราคาสูง หรือสำหรับเป็นของขวัญ และ Furnham (1999) กล่าวว่า แต่สำหรับในวัยเด็กเป้าหมายการออมจะแตกต่างจากผู้ใหญ่ โดยเด็กจะออมเงินไว้เพื่อซื้อของบางอย่างที่อยากได้และมีราคาแพง และเด็กบางคนจะออมไว้ใช้ในกรณีฉุกเฉิน

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยสรุปว่า การออม คือ เงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายเงินในการอุปโภคบริโภค และนำมาเก็บสะสมไว้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้วัตถุประสงค์ในอนาคตที่ตั้งไว้เป็นจริงได้ เช่น ทุนศึกษาคือ ซื้อสิ่งของหรือสินทรัพย์ที่ต้องการ ใช้จ่ายยามฉุกเฉินหรือจำเป็น และเพื่อผลตอบแทนและการลงทุน

ความสำคัญของการออม

เงินออมและการรู้จักประหยัดนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับทุกคน เพราะเมื่อทุกคนมีการใช้จ่ายอย่างไม่ฟุ่มเฟือย รู้จักการวางแผนการใช้เงิน มีการแบ่งเงินหรือสะสมเงินไว้เพื่อเป้าหมาย ซึ่งแต่ละบุคคลมีการกำหนดไว้ในอนาคตและต้องการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้น เช่น ต้องการซื้อที่พักอาศัย ซื้อรถยนต์เป็นของตนเองเป็นทุนการศึกษาต่อ ใช้จ่ายในยามจำเป็นหรือเดือนร้อน ให้รางวัลแก่ชีวิตด้วยการท่องเที่ยว เก็บไว้ยามเกษียณ เก็บไว้ให้แก่บุตรหลาน เป็นต้น ดังนั้น ทุกคนจึงควรมีการออมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เงินออมนอกจากจะเป็นประโยชน์ส่วนบุคคลที่ทำให้เป้าหมายเป็นจริงขึ้นมาได้ ยังเป็นการเพิ่มหลักประกันให้แก่ครอบครัวของบุคคลที่ออม เพราะการออมเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็น รวมทั้งเป็นคุณธรรมเอื้อต่อการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติ นั้นให้ดีขึ้น ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 9) ซึ่งเป็นแนวทางสายกลาง ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เป็นหลักการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตให้อยู่อย่างมีความสุขได้ การออมจึงเหมือนเป็นภูมิคุ้มกันทั้งแก่ตนเอง ครอบครัว และเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ เพื่อนำพาประเทศชาติดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2560) ดังนั้น การออมมีความสำคัญมากกับบุคคลทุกยุคทุกสมัย โดยเฉพาะนักศึกษาที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นและกำลังศึกษา ควรระมัดระวังในการใช้จ่ายเงิน เห็นคุณค่าของเงิน และมีพฤติกรรมในการเก็บออมเงินขึ้นตั้งแต่วัยนี้ จะทำให้เป็นบุคคลมีระเบียบวินัยในการดำรงชีวิต มีเงินเก็บสะสมไว้ใช้ในอนาคต มีฐานะการเงินที่มั่นคง เพิ่มความปลอดภัยให้แก่ตนเองและครอบครัวไม่ประสบปัญหาเดือนร้อนทางการเงินที่อาจคาดไม่ถึงได้ และจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีแก่สังคมและประเทศ

ทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิต (Life-cycle theory of consumption)

Modigliani, Brumberg, & Aldo (1954) พัฒนาทฤษฎีการบริโภคและการออมในวัฏจักรชีวิต ขึ้นในปี ค.ศ. 1954 โดยตามแนวคิดนี้ไม่เชื่อว่าปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในงวดเวลาหนึ่งจะขึ้นอยู่กับระดับรายได้สัมบูรณ์ในงวดเวลานั้นตามแนวความคิดของ John Maynard Keynes แต่ควรขึ้นอยู่กับการคาดคะเนการกระจายรายได้ ปริมาณการออม และการใช้จ่ายเพื่อบริโภคตลอดช่วงอายุทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต (วันดี หิรัญสถาพรพรทิพย์ บุญทรง นงลักษณ์ ลัคนทินากร และสุรัชฎา เมฆขลา, 2558)

ตลอดช่วงชีวิตของบุคคลจะมีรายได้ไม่เท่ากัน กล่าวคือ ในช่วงหนุ่มสาวรายได้้อยู่ในระดับต่ำ มีไม่เพียงพอในการใช้จ่าย จึงไม่มีการเก็บออมหรือต้องก่อหนี้เพื่อการบริโภค แต่เมื่ออยู่ในวัยกลางคนหรือช่วงการทำงาน บุคคลจะมีรายได้ที่สูงขึ้นและมากกว่ารายจ่าย จึงสามารถชดเชยหนี้เดิมได้ และมีเก็บเงินออมหรือสะสมเป็นสินทรัพย์ได้ ต่อมาเมื่อในช่วงวัยสูงอายุ รายได้ก็กลับลดลงอีกครั้ง ทำให้ต้องใช้เงินออมหรือสินทรัพย์ที่ได้สะสมไว้ออกมาใช้จ่ายนั่นเอง

ทฤษฎีความต้องการถือเงิน (Cash balance quantity of theory of money)

Marchall นักเศรษฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ได้เสนอทฤษฎีปริมาณเงินในรูปของความต้องการถือ ซึ่งมีความเห็นว่า “บุคคลจะถือเงินไว้จำนวนหนึ่งเพื่อความสะดวกในการจับจ่ายเพื่อมิให้เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่อง” และเคนส์ (Keynes) ได้สร้างทฤษฎีความต้องการถือเงินขึ้นมา โดยมีรากฐานมาจากทฤษฎีของมาร์แชลล์ (Marchall) แต่เคนส์คิดว่าเงินมิได้มีบทบาทเพียงสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเท่านั้น แต่เงินยังมีบทบาทเป็นสินทรัพย์ (Asset) ชนิดหนึ่งด้วย (รัตนา สายคณิต, 2544)

นอกจากนี้ เคนส์ยังได้กล่าวถึงอุปสงค์ต่อเงินหรือความต้องการถือเงินเกิดจากแรงกระตุ้นต่าง ๆ กันทำให้สามารถแบ่งความต้องการถือเงินออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ได้แก่ 1) ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน (Transaction demand for money) ปกติชีวิตประจำวันของทุกคนต้องถือเงินไว้ในการจับจ่ายใช้สอย

เช่น สำหรับอุปโภคบริโภค และกิจกรรมสันทนาการต่าง ๆ 2) ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน (Precautionary demand for money) ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายที่อาจเกิดขึ้นกะทันหันหรือสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน เช่น การเจ็บป่วย การเกิดอุบัติเหตุ 3) ความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไร (Speculative demand for money) เป็นการถือเงินเพื่อแสวงหาส่วนต่างราคาของสินทรัพย์ หรือสะสมมูลค่าทรัพย์สินเพื่อหาผลตอบแทน เช่น ทองคำ พันธบัตร หุ้นสามัญ กองทุน ประกันชีวิต เป็นต้น (สิรินดา กลิ่นจันทร์หอม, 2555)

2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม (Factors affecting saving)

Katona (1975) ได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการออมที่เป็นการผสมผสานระหว่างแนวคิดทางด้านเศรษฐศาสตร์กับทางด้านจิตวิทยาว่า การออมของคนเรานั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือ ความสามารถที่จะออมและความเต็มใจที่จะออม โดยความสามารถที่จะออมเป็นผลมาจากรายได้ที่สามารถนำมาใช้สอยได้ ส่วนความเต็มใจที่จะออม สามารถวัดได้จากการที่บุคคลนั้นมีทัศนคติที่ดีต่อการออม

เนษพร นาคสีเหลือง (2557) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญในการออม ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม เป็นผลตอบแทนที่ดึงดูดใจให้ผู้ออมตัดสินใจออม ถ้าผลตอบแทนมีสูง ปริมาณการออมจะสูงเพิ่มขึ้นตาม 2) มูลค่าของอำนาจซื้อของเงินในปัจจุบัน คือการพิจารณามูลค่าของเงินตามเวลา โดยกำหนดว่าเงินมูลค่า 1 บาทในปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมูลค่าเงินที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคต ถ้าอัตราผลตอบแทนในอนาคตสูงกว่าปัจจุบันจะมีผลต่อการตัดสินใจในการออมมากขึ้น 3) รายได้ส่วนบุคคลสุทธิ แสดงถึงรายได้ที่มีอยู่ของบุคคลนั้น พฤติกรรมการออมเงินจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงขึ้นอยู่กับรายได้ และ 4) ความแน่นอนของจำนวนรายได้ในอนาคตหลังการเกษียณอายุ เป็นจำนวนรายได้หรือจำนวนเงินที่ทราบแน่นอนหลังจากเกษียณอายุแล้ว จากปัจจัยที่กล่าวมาการออมไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเพียงอย่างเดียวก็ได้ แต่อาจเกิดจากหลายๆ ปัจจัยรวมกันทำให้มีผลต่อพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกันไป

บุญรุ่ง จันทรนาค (2554) ได้สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม ประกอบด้วย

1. รายได้ เป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดขีดความสามารถในการออม เพราะปกติผู้ออมเงินได้ย่อมเป็นผู้มีรายได้มากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อยหรือไม่มียาได้
2. ค่าใช้จ่าย เป็นปัจจัยโดยตรงที่มีผลต่อการออม เพราะหากบุคคลมีค่าใช้จ่ายมาก จะทำให้เงินที่เหลือจากรายได้น้อยลง และการเก็บออมจะลดน้อยลงตาม
3. สถาบันการลงทุน หากมีการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ออมในคุณภาพการให้บริการที่ดี จำนวนสาขา มีกระจายหลายแห่ง และมีความมั่นคงสูง จะเป็นแรงจูงใจให้ผู้ออมกับสถาบันมากขึ้น
4. อัตราดอกเบี้ย เป็นผลตอบแทนจากการนำเงินไปฝากกับสถาบันการเงิน ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงมากเท่าใดผลตอบแทนจะสูงตาม จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้ออมมีการออมเพิ่มมากขึ้นเพื่อหวังผลตอบแทนนั้น
5. โอกาสในการลงทุน ถ้ามีความรู้ในการลงทุนหรือมีโอกาสในการลงทุน รวมทั้งการลงทุนนั้นให้ผลตอบแทนที่ดี จะเป็นแรงจูงใจให้มีการออมเพิ่มขึ้น
6. ขนบธรรมเนียมประเพณี เนื่องจากขนบธรรมเนียมประเพณีบางอย่างมีอิทธิพลต่อการออมและการใช้จ่าย เช่น งานแต่งงาน งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ งานบวชงาน งานศพ เป็นต้น

3. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติการออม (Saving Attitude)

พรทิพย์ เกิดขำและศิริภัสสร โรจนस्थ्यกุล (2553) กล่าวว่า องค์ประกอบทัศนคติการออม 3 ประการ คือ

1. ความรู้หรือความเข้าใจ เป็นความเชื่อของบุคคลที่เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ทั่วไป หากบุคคลมีความรู้มีความเข้าใจว่าการออมเงินเป็นสิ่งที่ดี เป็นสิ่งที่ถูกต้อง และมีความสำคัญ จะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่หากความรู้ที่เขามีคิดว่า การออมเป็นสิ่งที่ไม่ดี ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีตามไปด้วย
2. ความเชื่อหรือความรู้สึก เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกที่มีต่อบุคคล เหตุการณ์สิ่งต่างๆ โดยแสดงความรู้สึกว่าการออมเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญ โดยจะมีผลแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพ ค่านิยมของแต่ละบุคคลนั้น ซึ่งผลมาจากการเรียนรู้จากพ่อแม่ อาจารย์ เพื่อ และบุคคลใกล้ชิด

3. พฤติกรรม หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่ต้องการออม ซึ่งมีผลมาจากองค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ ที่ผ่านการประเมินความคิด และองค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึกของบุคคลที่ต้องการออม

ผู้วิจัยสรุปว่า **ทัศนคติการออม** หมายถึง ความรู้ ความรู้สึก ความเชื่อ ที่บุคคลเห็นคุณค่าว่าการออมมีความสำคัญและเป็นเรื่องจำเป็น สามารถสร้างความมั่นคง ความปลอดภัยกับตนเองและครอบครัว จึงทำให้มีการวางแผนการใช้เงินอย่างระมัดระวัง และเกิดพฤติกรรมการออมอย่างสม่ำเสมอ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มรกต ฉายทองคำ (2557) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยผลตอบแทนและปัจจัยด้านสภาพคล่องมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนที่ดี เช่น อัตราดอกเบี้ย เงินปันผล และระยะเวลาในการสร้างผลตอบแทนที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้สะดวกรวดเร็ว งานวิจัยของอนงศ์นุช เทียนทอง และกัญญารัตน์ วงษ์ชมพู (2554) เรื่องพฤติกรรมและรูปแบบการออมของพนักงานสถาบันการเงินและข้าราชการในจังหวัดอุดรธานี กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมและลงทุนทางการเงินของพนักงาน ได้แก่ ความมั่นคงของสถาบันการเงินให้ ความสำคัญมากที่สุด ให้ความสำคัญมากกว่าภาวะการเมือง ภาวะเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก รายได้หักค่าใช้จ่าย เงินปันผล การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ผลตอบแทนจากการลงทุน คุณภาพการให้บริการของสถาบัน ความรู้ความเข้าใจในการออมเงินและลงทุน ภาวะภาษี อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยน ความเสี่ยง ตามลำดับ และให้ความสำคัญปานกลางกับโปรแกรมชั้นของแถม และลงทุนตามญาติหรือเพื่อน และงานวิจัยของ ธนาพร อุดมพันธ์ (2552) เปรียบเทียบการออมระหว่างนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิจัยระบุว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับการออมในเรื่องรายรับหลัก รายรับเสริม ภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ การปลูกฝังการออม และทัศนคติที่มีต่อการออมว่ามีความสำคัญในการออมในระดับมาก

ศุภวิชญ์ จันทิพย์วงษ์ (2548) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสถานศึกษาอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่า การมีวินัยในตนเอง ความสนใจ การคล้อยตามบุคคลใกล้ชิด การคล้อยตามสื่อมวลชน การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นที่ 4 ส่วนงานวิจัยของ หทัยรัตน์ มาประณีต (2549) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการออมของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลระบุว่า พฤติกรรมการออมมาจากสาเหตุ 1) ปัจจัยตามสถานการณ์ ได้แก่ การได้รับรู้ข่าวสารการประหยัดและการออมเงิน การเป็นแบบอย่างของบิดามารดา และการเป็นแบบอย่างของเพื่อน 2) ปัจจัยจิตลักษณะ ได้แก่ ความสนใจ มีระเบียบวินัย

จากการทบทวนแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปเป็นสมมติฐาน ได้แก่

สมมติฐานที่ 1 แรงจูงใจในการออมมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับทัศนคติการออมของนักศึกษาวិทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สมมติฐานที่ 2 สภาพแวดล้อมในการออมมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับทัศนคติการออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

4. แนวคิดพฤติกรรมการออม (Saving Behavior)

พฤติกรรมของบุคคลในการแสดงออกนั้น มีสาเหตุ แรงผลักดัน วัตถุประสงค์ จึงตัดสินใจและกระทำออกไปตามปัจจัยที่มี โดยขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยดึงดูด ได้แก่ เป้าหมาย การปลูกฝัง ความเชื่อ มาตรฐาน ค่านิยม และขนบธรรมเนียมประเพณี 2) ปัจจัยผลักดัน ได้แก่ ความคาดหวัง ข้อผูกพัน และแรงเสริม และ 3) ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ โอกาส ความสามารถ และการสนับสนุน (William, 1974 อ้างถึงใน ณิชชิตา ธาราชีวิน, 2558)

ศุภวิชญ์ จันทิพย์วงษ์ (2548) พฤติกรรมการประหยัด หมายถึง แสดงการยับยั้งชั่งใจ รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ใช้ตามความจำเป็น และฐานะของตนเอง มีการใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย รู้จักหาใช้อย่างรู้คุณค่า และให้เกิดประโยชน์ ในขณะที่พรภัทร และคนอื่นๆ (2555) กล่าวว่า พฤติกรรมการออมเกิดได้จาก 4 ประการ ได้แก่ 1) ความตระหนักและทัศนคติเชิงบวกต่อการออม 2) รายได้ส่วนบุคคล 3) การสนับสนุนเงินรายได้

จากผู้ปกครอง และ 4) ประสบการณ์ในการออม และวิไลลักษณ์ เสรีตระกูล (2557) พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม คือ การมีทัศนคติที่ดีต่อการออม เพราะถ้าเห็นว่าการออมเป็นสิ่งสำคัญจะทำให้มีโอกาสในการออมมากขึ้น

จากกล่าวมาผู้วิจัยสรุปว่า พฤติกรรมการออม หมายถึง การเข้าใจหลักการในเรื่องการใช้จ่ายเงิน การออม การลงทุน และมีแบบแผนซึ่งแสดงออกมาเป็นการกระทำ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บสะสมเงิน และนำเงินไปใช้จ่ายในสินทรัพย์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนกลับมาตามความต้องการของแต่ละบุคคล ซึ่งในการวิจัยได้กำหนดพฤติกรรมการออมในเรื่อง วัตถุประสงค์ของการออม วิธีการออม สัดส่วนของการออม และรูปแบบการออม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Allfest (2007) กล่าวว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นกระบวนการในการจัดการกับเงินของบุคคล เพื่อให้บุคคลบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ ในขณะที่ ปานทิพย์ แสนสง (2557) ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมการออมของนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา พบว่า การนำเทคนิควิธีการบันทึกรายรับรายจ่ายเข้ามาใช้กับนักศึกษา ทำให้เป็นการปรับพฤติกรรมการออมของนักศึกษามากขึ้น ได้แก่ นักศึกษามีการทำบัญชีสรุปรายรับรายจ่าย รายรับเพียงพอต่อรายจ่าย การวางแผนการใช้เงินอย่างคุ้มค่า เห็นคุณค่าของการใช้จ่ายเงิน และนักศึกษามีการออมเงินเป็นประจำทุกเดือน

วันดี หิรัญสถาพร พรทิพย์ บุญทรง นงลักษณ์ ลัคณาทินากร และสุรัชฎา เมฆขลา (2558) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีวิธีการออมเงินต่อเมื่อเหลือจากการใช้จ่าย รูปแบบการออมหยอดใส่กระปุกออมสินมากที่สุด รองมาฝากธนาคาร และน้อยสุดซื้อทองคำ วัตถุประสงค์การออมเพื่อซื้อสิ่งของที่ต้องการมากที่สุด เป็นทุนศึกษาต่อ ใช้จ่ายมรดกเงินอยู่ระดับมาก และระดับปานกลางเพื่อการกุศล งานวิจัยของ กษิต์เดช เจริญวงศ์ ไสว เทศพันธ์ และศิริมา แก้วเกิด (2554) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงินของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าควรมีการออมเงินในวัยของตนเอง วัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้จ่ายมรดกเงิน จะออมเมื่อเหลือจากการใช้จ่าย และนำไปหยอดกระปุกออมสินเป็นรายวัน

พรภัทร และคนอื่นๆ (2555) ศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กล่าวว่า พฤติกรรมการออมเกิดจากปัจจัย 4 ประการ คือ 1) ความตระหนักและทัศนคติเชิงบวกต่อการออม 2) รายได้ส่วนบุคคล 3) การสนับสนุนเงินรายได้จากผู้ปกครอง 4) ประสบการณ์ในการบริหารจัดการเงิน และงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล (2557) ศึกษาปัจจัยในการทำพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามีรายได้มาจากพ่อแม่ไว้ใช้จ่าย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,600 บาท ส่วนใหญ่มีการออมเงินประมาณร้อยละ 10-25 ของรายได้ เงินที่ออมจะเก็บไว้ในบัญชีธนาคาร และนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการออมไม่ชอบใช้บัตรเครดิตและไม่ให้ความสำคัญต่อบัตรเครดิต ตัวแปรที่มีผลต่อการออมของนักศึกษามากที่สุด คือ การมีทัศนคติที่ดีต่อการออมทำให้มีโอกาสในการออมมากขึ้นและเป็นสิ่งส่งเสริมพฤติกรรมการออมด้วย

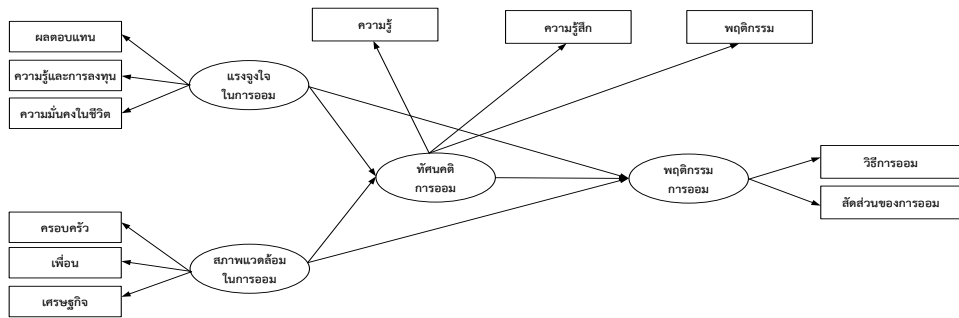
จากการทบทวนแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปเป็นสมมติฐาน ได้แก่

สมมติฐานที่ 3 แรงจูงใจในการออมมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับพฤติกรรมการออมเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สมมติฐานที่ 4 สภาพแวดล้อมในการออมมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับพฤติกรรมการออมเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สมมติฐานที่ 5 ทัศนคติการออมมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างกรอบการวิจัยสำหรับศึกษา แรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออม ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม โดยผ่านตัวแปรกลางทัศนคติการออม ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงโมเดลการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรีวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทั้งหมด 6 สาขา จำนวน 698 คน (ข้อมูลนักศึกษาปริญญาตรี, ฝ่ายแผนงานและประกันคุณภาพ, 2559)

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงลักษณะข้อมูลการวิจัยที่ต้องใช้สถิติวิเคราะห์ขั้นสูง คือ การวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้สอดคล้องกับการใช้สถิติเป็นเบื้องต้น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่เป็นเกณฑ์ สำหรับการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ ต้องมีขนาดกลุ่มตัวอย่างประมาณ 20 คนต่อ 1 พารามิเตอร์ตัวอย่าง (Hair, Black, Babin, & Anderson, 2010) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาปริญญาตรีวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ตัวแปรที่ใช้มีจำนวน 11 ตัวแปร ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 220 ตัวอย่าง แต่เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของข้อมูลให้มากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีก 180 ตัวอย่าง รวมเป็น 400 ตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างวิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) กับนักศึกษาคณะวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทั้งหมด 6 สาขา และขั้นต่อไป การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยการเก็บกลุ่มตัวอย่างได้เก็บครบทั้ง 6 สาขาวิชา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นลักษณะแบบปลายปิด แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 12 ข้อ ได้แก่ เพศ ชั้นปีการศึกษา สาขาวิชาที่กำลังศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ลักษณะการพักอาศัย รายได้จากผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะรายรับที่ได้รับจากผู้ปกครอง รายได้พิเศษ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน สัดส่วนค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน วัตถุประสงค์ของการออม และรูปแบบของการออม ซึ่งเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 ถึง ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามกำหนดระดับความคิดเห็นตามแบบมาตรฐานค่าของ Likert (Rating Scale) โดยแต่ละข้อแบ่งเป็น 5 ระดับ โดยระดับ 1 เท่ากับ เห็นด้วยน้อยที่สุด ถึง ระดับ 5 เท่ากับ เห็นด้วยมากที่สุด โดยมีการวัดตัวแปรตรงรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม จำนวน 2 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ (Check List)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยมีการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability test) จำนวน 30 ชุด ของข้อคำถามแต่ละด้านด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alphas coefficient) มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.914 ซึ่งมี

ค่ามากกว่า 0.7 แสดงว่า เครื่องมือมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่สูงและยอมรับได้ (กัลยา วานิชย์บัญชา และรัฐทวารนิชย์บัญชา, 2557)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ที่ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. การวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล Lisrel ซึ่งวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของปัจจัย โดยใช้สถิติไคสแควร์ เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่าฟังก์ชันความสอดคล้องมีค่าเป็นศูนย์ ถ้าค่าสถิติไคสแควร์มีค่าต่ำมากหรือยิ่งเข้าใกล้ศูนย์มากเท่าใด แสดงว่าข้อมูลโมเดลลิสเรลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Joreskog, & Sorbom, 1993; Diamantopoulos, & Sigauw, 2000) การตรวจสอบด้วยค่าสถิติไคสแควร์สามารถตรวจสอบได้สองทาง คือ 1) ค่าระดับความมีนัยสำคัญ (P-value) หากค่า P-Value มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าข้อมูลโมเดลลิสเรลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เพราะแสดงถึงการที่ข้อมูลโมเดลลิสเรลแตกต่างจากข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างไม่มีนัยสำคัญ 2) จำนวนเท่าของค่าสถิติไคสแควร์ต่อค่าองศาอิสระ หากค่าสถิติไคสแควร์มีค่าน้อยกว่า 3 เท่าของค่าองศาอิสระ (Hair, et al. 2010) ถือได้ว่าข้อมูลโมเดลลิสเรลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (Root Mean Square of Approximation: RMSEA) เป็นค่าบ่งบอกถึงความไม่สอดคล้องของแบบจำลองที่สร้างขึ้นกับ เมทริกซ์ ความแปรปรวนร่วมของประชากรซึ่งบรรทัดและคู่ตก (Browne, & Cudeck, 1993) อธิบายว่าค่า RMSEA ที่น้อยกว่า .05 แสดงว่า มีความกลมกลืนสนิท (Close fit)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออม และทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สรุปได้ว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 55.75 ศึกษาอยู่ชั้นปี 2 คิดเป็นร้อยละ 35.50 สาขาวิชาที่ศึกษาการจัดการโลจิสติกส์ คิดเป็นร้อยละ 27.00 จำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 54.75 พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา คิดเป็นร้อยละ 38.25 รายได้จากผู้ปกครองต่อเดือน 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.50 ลักษณะรายรับที่ได้จากผู้ปกครองเป็นรายเดือน คิดเป็นร้อยละ 34.25 ไม่มีรายได้พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 97.00 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 10,000-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.25 สัดส่วนค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน ใช้เพื่อการบริโภค คิดเป็นร้อยละ 29.37 สำหรับวัตถุประสงค์ของการออม ส่วนใหญ่เพื่อเป็นทุนการศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 28.53 รองลงมาเก็บไว้ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 28.10 และเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน คิดเป็นร้อยละ 18.35 และรูปแบบของการออม พบว่า กว่าครึ่งมีรูปแบบของการออมด้วยการหยอดกระปุกออมสิน คิดเป็นร้อยละ 53.05 รองลงมาเงินฝากธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 43.11 และซื้อฉลากออมสิน/ ธกส. หรือซื้อพันธบัตรรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 1.92

2. ทัศนคติเห็นเกี่ยวกับปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออม และทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อม ในการออม และทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษา วิทยาลัยโลจิสติกส์ และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

รายการ	Mean	SD	ความหมาย
แรงจูงใจในการออม			
ผลตอบแทน	3.78	0.65	มาก
ความรู้และการลงทุน	3.82	0.68	มาก
ความมั่นคงในชีวิต	3.98	0.43	มาก
สภาพแวดล้อมในการออม			
ครอบครัว	3.95	0.52	มาก
เพื่อน	3.61	0.64	มาก
เศรษฐกิจ	3.70	0.52	มาก
ทัศนคติการออม			
ความรู้	4.08	0.36	มาก
ความรู้สึกรัก	4.06	0.44	มาก
พฤติกรรม	3.74	0.55	มาก

จากตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการออม ด้านผลตอบแทน ความรู้และการลงทุน และ ความมั่นคงในชีวิต สภาพแวดล้อมในการออม ด้านครอบครัว เพื่อน เศรษฐกิจ และทัศนคติการออม ด้านความรู้ ความรู้สึก พฤติกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ 2 แสดงค่าความถี่และร้อยละของพฤติกรรมการออม

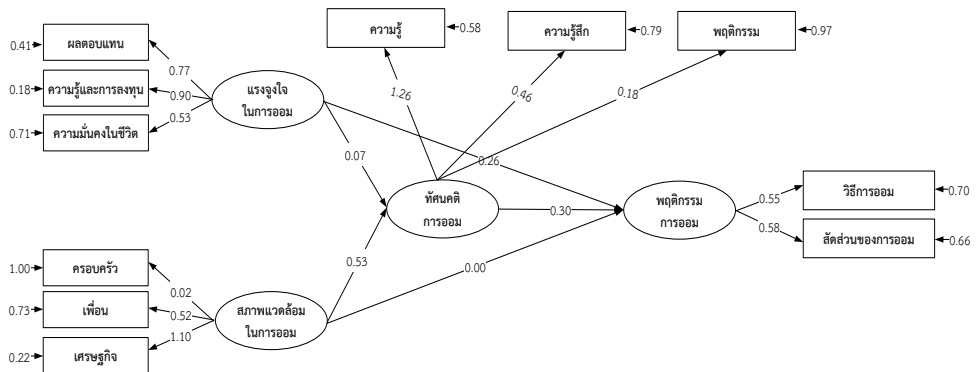
พฤติกรรมการออม	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการออม		
ก่อนนำไปใช้จ่าย	77	19.25
หลังนำไปใช้จ่าย	241	60.25
ไม่แน่นอน	82	20.50
รวม	400	100.00
สัดส่วนของการออมต่อเดือน		
ต่ำกว่า 1,000 บาท	96	24.00
1,001 - 2,000 บาท	179	44.75
2,001 - 3,000 บาท	98	24.50
มากกว่า 3,000 บาท	27	6.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 2 วิธีการออม พบว่า ส่วนใหญ่ออมหลังนำไปใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 60.25 รองลงมา คือ ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 20.50 และน้อยที่สุด คือ ก่อนนำไปใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 19.25 ส่วนสัดส่วนของการออมต่อ เดือน ส่วนใหญ่ออม 1,001 - 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.75

ตารางที่ 3 แสดงค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในภาพรวม (ก่อนปรับโมเดล)

รายการ	เกณฑ์	ค่าที่คำนวณได้	ผลการพิจารณา
χ^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	646.14	-
df	-	38	-
P-Value	P>0.05	0.00	-
χ^2 / df	$\chi^2 / df < 2$	17.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
CFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	0.69	ไม่ผ่านเกณฑ์
GFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	0.77	ไม่ผ่านเกณฑ์
AGFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	0.60	ไม่ผ่านเกณฑ์
RMSEA	ค่าเข้าใกล้ 0.0	0.200	ไม่ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-square) มีค่าเท่ากับ 646.14 ที่องศาอิสระ เท่ากับ 38 ระดับความมีนัยสำคัญ (P-Value) เท่ากับ 0.00 ค่าไคสแควร์ต่อองศาอิสระ (Chi-square/ df) เท่ากับ 17.00 ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสัมพัทธ์ (CFI) เท่ากับ 0.69 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.77 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.60 และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ 0.200 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ทุกค่า สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 2

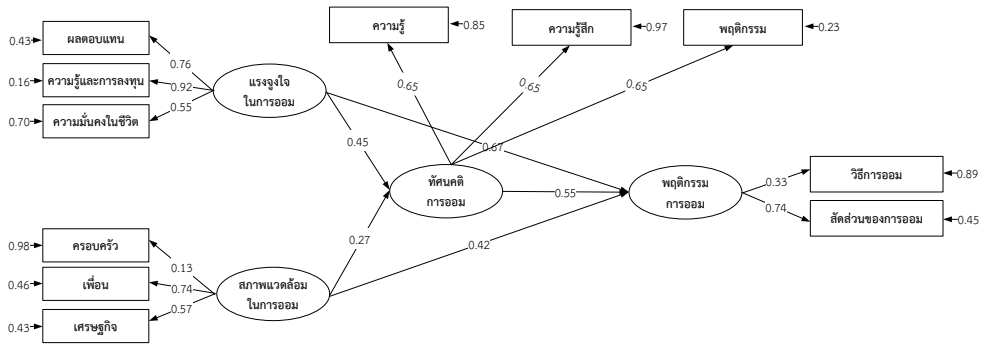
Chi-Square=646.14, df=38, P-value=0.00000, RMSEA=0.200

ภาพที่ 2 แสดงความสอดคล้องระหว่างโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบของพฤติกรรมการออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (ก่อนปรับโมเดล)

ตารางที่ 4 แสดงค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในภาพรวม (หลังปรับโมเดล)

รายการ	เกณฑ์	ค่าที่คำนวณได้	ผลการพิจารณา
χ^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	32.50	-
df	-	33	-
P-Value	P>0.05	0.72	-
χ^2 / df	$\chi^2 / df < 2$	0.98	ผ่านเกณฑ์
CFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	0.98	ผ่านเกณฑ์
GFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	0.95	ผ่านเกณฑ์
AGFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	0.95	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	ค่าเข้าใกล้ 0.0	0.027	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 32.50 ที่องศาอิสระ เท่ากับ 33 ระดับความมีนัยสำคัญ (P-Value) เท่ากับ 0.72 ค่าไคสแควร์ต่อองศาอิสระ (Chi-square/ df) เท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสัมพัทธ์ (CFI) เท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.95 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.95 และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ 0.027 ซึ่งผ่านเกณฑ์ทุกค่า สามารถแสดง ดังภาพที่ 3

Chi-Square = 32.50, df = 33, P-value = 0.72500, RMSEA = 0.027

ภาพที่ 3 แสดงความสอดคล้องระหว่างโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบของพฤติกรรมกรออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (หลังปรับโมเดล)

เมื่อพิจารณาปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออม และทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (หลังปรับโมเดล) ตัวแปรสาเหตุมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมกรออมในทางบวกมากที่สุด คือ แรงจูงใจในการออม มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.67 รองลงมา คือ ทัศนคติการออม เท่ากับ 0.55 และสภาพแวดล้อมในการออม เท่ากับ 0.27 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงอิทธิพลทางตรง (DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) อิทธิพลรวม (TE) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง (R²) ของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อตัวแปรพฤติกรรมกรออม

ตัวแปรเชิงสาเหตุ	ทัศนคติการออม			พฤติกรรมกรออม		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE
แรงจูงใจในการออม	0.45	-	0.45	0.67	0.25	0.92
สภาพแวดล้อมในการออม	0.27	-	0.27	0.27	0.15	0.42
ทัศนคติการออม	-	-	-	0.55	-	0.55

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาเรื่องปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออม และทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรออมของนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า

ปัจจัยแรงจูงใจในการออม ได้แก่ 1) ด้านผลตอบแทน ให้ความสำคัญกับอัตราการจ่ายปันผลมากที่สุด 2) ด้านความรู้และการลงทุน ให้ความสำคัญมากที่สุดกับการนำความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล การอบรมหรือวิชาเรียนมาใช้ในการออม และ 3) ด้านความมั่นคงในชีวิต โดยให้ความสำคัญมากที่สุดกับการออมเป็นการเตรียมความพร้อมหรือการวางแผนเพื่อเป้าหมายที่ต้องการเพื่อความมั่นคงในชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ มรกต ฉายทองคำ (2557) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยผลตอบแทนและปัจจัยด้านสภาพคล่องมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มคนวัย

ทำงาน เนื่องจากมีนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนที่ดี เช่น อัตราดอกเบี้ย เงินปันผล และระยะเวลาในการสร้างผลตอบแทนที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้สะดวกรวดเร็ว และสอดคล้องงานวิจัยของปานทิพย์ แสนสง (2557) ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมการออมของนักศึกษาสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา ผลระบุว่า การนำเทคนิควิธีการบันทึกรายรับรายจ่ายเข้ามาใช้ทำให้ปรับพฤติกรรมการออมของนักศึกษามากขึ้น ได้แก่ นักศึกษามีการทำบัญชีสรุปรายรับรายจ่าย รายรับเพียงพอต่อรายจ่าย และคุณค่าการใช้จ่าย สอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการถือเงินของเคนส์ (อ้างถึงใน สิริธิดา กลิ่นจันทร์หอม, 2555) ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายที่อาจเกิดขึ้นกะทันหัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนษพร นาคสีเหลือง (2557) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ พบว่า ปัจจัยสำคัญในการออมประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ผลตอบแทนที่ได้รับจาก การออม 2) มูลค่าของอำนาจซื้อของเงินในปัจจุบัน 3) รายได้ส่วนบุคคลสุทธิ และ 4) ความแน่นอนของจำนวนรายได้ในอนาคต

ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการออม ได้แก่ 1) ครอบครัว ให้ความสำคัญเรื่องการได้รับกำลังใจหรือคำชมเชยจากบิดามารดา เมื่อมีการออมเงินหรือทำงานหารรายได้ 2) เพื่อน ให้ความสำคัญเห็นอยู่ในระดับมาก คือเพื่อนได้มีการแนะนำให้ใช้เงินอย่างประหยัด มีเหตุมีผล ชักชวนให้มีโอกาสออมไว้ใช้ในโอกาสและการลงทุนในวิธีต่าง ๆ เพื่อเพิ่มรายได้และเก็บออม และ 3) เศรษฐกิจ ให้ความสำคัญมากกับความผันผวนทางเศรษฐกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของศุภวิษณุ จันทพิภยวงศ์ (2548) ได้ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นปีที่ 4 ในสถานศึกษาอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากคนใกล้ชิด ครอบครัวเป็นปัจจัยต่อพฤติกรรมการประหยัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยรัตน์ มาประณีต (2549) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการออมของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยตามสถานการณ์ ได้แก่ การได้รับรู้ข่าวสารประหยัดและการออมเงิน การเป็นแบบอย่างของบิดามารดา และการเป็นแบบอย่างของเพื่อนมีผลต่อพฤติกรรมการออม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาพร อุดมพันธ์ (2552) ศึกษาเปรียบเทียบการออมระหว่างนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับการออมในเรื่องรายรับหลัก รายรับเสริม และภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยรัตน์ มาประณีต (2549) เรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการออมของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลระบุว่า พฤติกรรมการออมมาจากสาเหตุ 1) ปัจจัยตามสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารการประหยัดและการออมเงิน การเป็นแบบอย่างของบิดามารดา และการเป็นแบบอย่างของเพื่อน และ 2) ปัจจัยจิตลักษณะ ได้แก่ ความสันโดษ มีระเบียบวินัย

ปัจจัยทัศนคติการออม ได้แก่ 1) ความรู้ นักศึกษาเห็นว่าการออมเป็นสิ่งจำเป็น 2) ความรู้สึก การออมเป็นการเพิ่มความมั่นคงให้กับตัวเอง 3) ด้านพฤติกรรม การออมทำให้รู้จักการวางแผนการใช้จ่าย ไม่ใช้จ่ายไม่ฟุ่มเฟือย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล (2557) ศึกษาปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลระบุว่า นักศึกษามีรายได้มาจากพ่อแม่ผู้ปกครองไว้ใช้จ่าย ส่วนใหญ่การออมเงินประมาณร้อยละ 10-25 ของรายได้ เงินออมเก็บไว้ในบัญชีธนาคาร นักศึกษาไม่ชอบใช้บัตรเครดิตและไม่ให้ความสำคัญต่อบัตรเครดิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ กษิต์เดช เจริญวงศ์ ไสว เทศพันธ์ และศิริมา แก้วเกิด (2554) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเงินของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการออมของนักศึกษาเห็นด้วยว่าควรมีการออมเงินในวัยของตนเอง นักศึกษามีความพอใจจำนวนเงินออมในแต่ละเดือนของตนเอง วัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน โดยจะออมเมื่อเหลือจากใช้จ่าย และนำไปหยอดกระปุกออมสินเป็นรายวัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Altfest (2007) กล่าวว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นกระบวนการในการจัดการกับเงินของบุคคล เพื่อให้บุคคลบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ

พฤติกรรมการออม ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อเป็นทุนศึกษาต่อในอนาคตและรูปแบบของการออมด้วยการหยอดกระปุกออมสินและเงินฝากธนาคาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันดี หิรัญสถาพร พรทิพย์ บุญทรง นงลักษณ์ ลัคนทินากร และสุรัชฎา เมฆขลา (2558) ศึกษาพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ ผลวิจัยระบุว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีวิธีการออมเงินโดยจะออม

ต่อเมื่อเหลือจากการใช้จ่ายมากกว่าที่จะมีการออมเงินก่อนนำไปใช้จ่าย รูปแบบการออมเป็นการหยอดใส่กระปุกออมสินมากที่สุด รองมาคือการฝากธนาคาร และวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อซื้อสิ่งของที่ต้องการมากที่สุด เป็นทุนต่อในอนาคต ใช้จ่ายฉุกเฉิน การศึกษาอยู่ในระดับมาก และระดับปานกลางเพื่อการกุศล

และเมื่อพิจารณาโมเดลปัจจัยแรงจูงใจในการออม สภาพแวดล้อมในการออม และทัศนคติการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยพฤติกรรมกรรมการออมที่เป็นผลลัพธ์สุดท้ายของโมเดล พบว่า พฤติกรรมการออมได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดจากแรงจูงใจในการออม ประกอบด้วย การมีความรู้และการลงทุน ผลตอบแทน และความมั่นคงในชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล (2557) ศึกษาปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมกรรมการออมของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลระบุว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการออมของนักศึกษามากที่สุด คือ การมีทัศนคติ ที่ดีต่อการออมทำให้มีโอกาสในการออมมากขึ้นและเป็นสิ่งส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการออมด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของบุญรุ่ง จันทน์นาค (2554) สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมว่า คุณภาพการให้บริการดี จำนวนสาขามีความมั่นคงสูง อัตราดอกเบี้ย ความรู้ในการลงทุน โอกาสในการลงทุน และการลงทุนให้ผลตอบแทนดี จะเป็นแรงจูงใจให้มีการออมเพิ่มขึ้นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์นุช เทียนทอง และกัญญารัตน์ วงษ์ชมพู (2554) ศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการออมของพนักงานสถาบันการเงินและข้าราชการในจังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมและลงทุนทางการเงิน ได้แก่ ปัจจัยผลตอบแทนและความมั่นคงของสถาบันการเงินให้ความสำคัญมากที่สุด ให้ความสำคัญมากกับภาวะการเมือง ภาวะเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก รายได้หักค่าใช้จ่าย เงินปันผล การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ผลตอบแทนจากการลงทุน คุณภาพการให้บริการของสถาบัน ความรู้ความเข้าใจในการออมเงินและลงทุน ภาวะภาษี อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยน ความเสี่ยง และให้ความสำคัญปานกลางกับโปรโมชั่นของแบงก์ และลงทุนตามญาติหรือเพื่อน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรภักดิ์ และคนอื่นๆ (2555) ศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กล่าวว่า การเกิดพฤติกรรมกรรมการออมได้จริงนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการ คือ 1) ความตระหนักและทัศนคติเชิงบวกต่อการออม 2) รายได้ส่วนบุคคล 3) การสนับสนุนจากรายได้จากผู้ปกครอง 4) ประสบการณ์ในการบริหารจัดการเงิน และสอดคล้องกับทฤษฎีของ Katona (1975) เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการออมว่า การออมขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือ 1) ความสามารถที่จะออม เป็นผลมาจากรายได้ที่สามารถนำมาใช้สอยได้ และ 2) ความเต็มใจที่จะออม สามารถวัดได้จากการที่บุคคลนั้นมีทัศนคติที่ดีต่อการออม

ข้อเสนอแนะ

1. ประโยชน์เชิงการจัดการ (Management contributions for research)

จากผลการศึกษา พบว่า ในการจัดการในเรื่องพฤติกรรมกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทานั้น พบว่า สามารถจัดองค์ประกอบปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมได้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบด้านความรู้ (The cognitive component) คือ มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล จากการอบรมหรือจากวิชาเรียนมาใช้ในการออม เพื่อให้มีการบริหารจัดการที่ดี มีการหาความรู้ได้อย่างสม่ำเสมอ

1.2 องค์ประกอบด้านความรู้สึก (The affective component) คือ ทำให้เกิดผลดีต่อตัวของผู้ออมเอง เนื่องจากทำให้มีความรู้สึกที่ดีว่าการออมเป็นการเพิ่มความมั่นคงให้กับตัวเอง มีความภาคภูมิใจและมีความเชื่อมั่นในการใช้ชีวิต

1.3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (The behavioral component) คือ สามารถมีการวางแผนในการใช้เงิน ทำให้ใช้จ่ายไม่ฟุ่มเฟือย ใช้ในโอกาสจำเป็น หรือเป็นค่าใช้จ่ายกรณีฉุกเฉินได้

2. ประโยชน์เชิงทฤษฎี (Theoretical contributions for research)

การศึกษานี้ช่วยในการยืนยันองค์ประกอบของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมกรรมการออมว่า การที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมกรรมการออมนั้น จะต้องมาจาก 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) แรงจูงใจในการออม

ประกอบด้วย ผลตอบแทน ความรู้และการลงทุน ความมั่นคงในชีวิต 2) สภาพแวดล้อมในการออม ประกอบด้วย ครอบครัว เพื่อน เศรษฐกิจ และ 3) ทศนคติการออม ประกอบด้วย ความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรม

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป (Future direction for research)

จากการศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการออมส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการออมมากที่สุด ดังนั้นงานวิจัยครั้งต่อไปจึงควรศึกษาข้อมูลในเชิงลึกด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เพื่อขยายผลไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมการออมให้มีความคงอยู่และมีพฤติกรรมที่สม่ำเสมอมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กษิทธิ์เดช เจริญวงษ์ ไสว เทศพันธ์ และศิริมา แก้วเกิด. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมเงินของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ." การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ครั้งที่ 1 (994-1006). ค้นเมื่อ 8 มีนาคม 2560, จาก <http://www.rdi.rmutsb.ac.th/2011/digipro/002/research.html>
- กรัณชรัตน์ ดวงใจสืบ. (2555). พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ (เศรษฐศาสตร์ มหาบัณฑิต) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2557). *ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ*. ค้นเมื่อ 6 มีนาคม 2560, จาก <http://www.nfe.go.th>
- กัลยา วานิชย์บัญชา และจิตา วานิชย์บัญชา. (2557). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล* (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามลดา.
- จุฑาริบัติ ฤกษ์สันหัต. (2555). *ปัจจัยเปรียบเทียบการออมของพนักงานเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการทั่วไป). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ณัชชา ธาธาวิวัน. (2558). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณ*. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนาพร อุดมพันธ์. (2552). *เปรียบเทียบการออมระหว่างนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่* (รายงานการวิจัยรายวิชาปัญหาเศรษฐกิจปัจจุบัน), เชียงใหม่: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เนษพร นาคสีเหลือง. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่*. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การบัญชี). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- บุญรุ่ง จันทรานาค. (พฤศจิกายน 2554). *การออมวิชาการเงินส่วนบุคคล*. ค้นเมื่อ 8 มีนาคม 2560, จาก <https://www.sites.google.com/site/boonrung02/home/hnwy-thi-3-kar-xxm>
- ปพิชญา บุญศรี. (2555). *พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่* (การวิจัยปัญหาเศรษฐกิจปัจจุบัน). เชียงใหม่: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปานทิพย์ แสนสง. (2557). *การพัฒนาพฤติกรรมการออมของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา*. นครสวรรค์ ครั้งที่ 12: *วิจัยและนวัตกรรมกับการพัฒนาประเทศ, 1597-1606*.
- ฝ่ายแผนงานและประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (2559). *ข้อมูลนักศึกษาปริญญาตรี*. วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พิจิตรา นุชนุ่ม, และ พิทักษ์ ศิริวงศ์. (2558). การให้ความหมายและที่มาของความหมาย กระบวนการออม เงินปัญหาและอุปสรรค ในการออมเงิน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ฉบับมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ*, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 8(1), (มกราคม-เมษายน), 406-411.
- พรทิพย์ เกิดขำ และศิริภัสสร โรจนสัญชัยกุล. (2553). *พฤติกรรมการออกส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทแอดวานซ์เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)* (รายวิชาสัมมนาปัญหาทางธุรกิจ). ศิลปศาสตรบัณฑิต (การจัดการทั่วไป). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2560

- พรภัทร และคณะ. (2555). ศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการออมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. *วารสารเกษตรศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์*, 33(1), (มกราคม-เมษายน): 55-66.
- มรกต ฉายทองคำ. (2557). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มวัยทำงานในเขต กรุงเทพมหานคร*. ค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- รัตนา สายคณิต. (2544). *มหเศรษฐศาสตร์วิเคราะห์: จากทฤษฎีสู่นโยบาย* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วันดี หิรัญสถาพร พรทิพย์ บุญทรง นงลักษณ์ ลักษณ์ินากกร และสุรัชฎา เมฆขลา. (2558). *พฤติกรรมการออมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ*. งบประมาณสนับสนุน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ.
- วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล. (2557). ปัจจัยในการทำนายพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 28(85), (มกราคม-มีนาคม), 301-315.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (มีนาคม 2560). *เศรษฐกิจพอเพียง*. ค้นเมื่อ 8 มีนาคม 2560. จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/เศรษฐกิจพอเพียง>
- ศุภวิชญ์ จันทิพย์วงษ์. (2548). *พฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสถานศึกษาอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาชุมชน). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สิรินดา กลิ่นจันทร์หอม. (2555). *พฤติกรรมการออมเงินของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. รายงานวิจัยอิสระ (แบบฝึกหัดการวิจัยปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบัน) ภาคการศึกษาที่ 2 ปี 2555, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- หทัยรัตน์ มาประณีต. (2549). *ปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการออมของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร*. ภาควิชาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนงค์นุช เทียนทอง และกัญญารัตน์ วงษ์ชมพู. (2554). *พฤติกรรมและรูปแบบการออมของพนักงานสถาบันการเงินและข้าราชการในจังหวัดอุดรธานี*. *วารสารวิจัย ฉบับสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับธุรกิจและเศรษฐกิจ)*, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 10(2) (กรกฎาคม-ธันวาคม), 236-247.
- อนงนาฏ ศุภกิจวนิชกุล, และ ประสพชัย พลสุนนท์. (2559). การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมกับการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชมังคลาภิเษกจังหวัด. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, มหาวิทยาลัยศิลปากร 9(2), (พฤษภาคม-สิงหาคม), 375-389.
- Altfest, L. J. (2007). *Personal Financial Planning*. New York: McGraw-Hill/ Irwin.
- Browne, M. W., & Cudeck, R. (1993). *Alternative Ways of Assessing Model Fit*. In: K. A. Bollen & J. S. Long (Eds.), *Testing structural equation models* (pp. 136-162). Beverly Hills, CA: Sage.
- Diamantopoulos, A. , & Siguaw, J. A. (2000). *Introducing LISREL*. London: Sage Publications.
- Hair, J., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed.). Upper saddleRiver, New Jersey: Pearson Education International.
- Gordon. A. (1975). *The Naturee of Personality*. Westport Connecticut: Greenwood Publishing.
- Joreskog, Karl G., & Sorbom. (1993). *LISREL 8 Structural Equation Modeling with theSIMPLIS Command Language*. Chicago: Scientific Software International.
- Katona, G. (1975). *Psychological economics*. New York: Elsevier.
- Lewis, Alan, Webley, Paul, & Furnham, Adrian. (1995). *The New Economic Mind: The socialpsychology of economic behavior*. Hemel Hempstead, UK: Harvester Wheatsheaf.
- Furnham, Adrian. (1999). The Saving and Spending Habits of Young People. *Journal of Economic Psychology*, 20(6), (December), 677-697.